

marcus

tanrı,
hem kurdun ağızı
hem de eeylanın
bacaklarıdır.

Profog

Osmanlı hakimiyetindeki Makedonya Ovası. İsa'nın dünyaya teşrifinden bin beş yüz yıldan daha da sonrası. Gece.

At nalları toprağı süratle döverken kıyametin yaklaştığını ku-laklarımıza muştuluyordu.

Kendisi esasen Osmanlı Ordusu'na Voynuk¹ olan Mikael, ka-rısı Rose ve oğlu Filip, iki terli atın çektiğı, arkasında saman bal-yası olan bir araba ile Makedonya'da sonsuza uzanan bir bozkırda kaçmaktaydı. Mikael'in elinde tuttuğı meşalenin alevi üstlerin-den akan rüzgarla çırpınmakta, at arabası gecenin karanlık kursa-ğından süratle geçmekteydi. Mikael'in gözleri yolu seçmeye çalı-şırken biliyordu ki arabayı yönlendiren kendisi değil, can havliyle kaçan atlardı. Yine de kontrolü kaybettiğini ailesine hissettirmek istemedi. Çakıl, ot ve topraktan bir nehrin üstünde son hızla sürüklenmekteydi. Mikael "Oradan uzaklaştığımız sürece nereye gittiğimiz önemli değil" diye düşündü ve gemleri atların ecel kor-kusuna teslim etti.

Karısı Rose, yalpalayan arabada bir eliyle çocuğunu tutarken bir yandan etrafına bakmaktaydı. Uçsuz bucaksız ovada kendile-rinden başka bir hareket yoktu. Bir an umut dolarak "Kurtulduk mu?" diye düşündü. Lakin kısa bir müddet sonra bu sessizlik ona

¹ Ordu için at yetiştiren Bulgar at ustaları.

daha da tekinsiz geldi. Can havliyle, uçurumdan düşerken bir dala tutunur gibi Mikael'e dönerek bağırdı, "Kurtulduk mu?" Mikael önündeki karanlıktan bir an bile gözlerini ayırmadı, ağzını açmadı. Rose çocuğunun elini daha da sıkı tuttu. Çocuk acıdan bağırdı. Rose bunu fark edemeyecek kadar korkmaktaydı.

At arabası irili ufaklı kayaların üstünden son hız geçerken ova-daki cırcır böcekleri aniden sustu. "Geldiler!" diye bağırdı Rose. Mikael'in karanlığı seçmeye çalışan göz bebekleri korkudan büyüyerek geceyi içine çekti. Küçük Filip ağlamaya başladı. Çocuğun ağlaması bu aniden susan doğada uğursuz bir çan gibi çınılıyordu. Rose oğlunun ağzını sanki onu boğmaya çalışır gibi kapattı.

Bir an her şey sessizleşti. Atların tükenen solukları, adımları ve ahşap tekerlerin çatırdamaları dışında hiçbir şey duyulmadı. Nal sesleri uğursuz bir ordu gibi kulaklarına saldırmaktaydı. Mikael o an nicedir nefesini tuttuğunu fark etti.

Tam ciğerlerini boşaltacaktı ki arabayı çeken iki at aniden tutuştu. Alev alev yanan beygirler çığıllıklar içinde birbirlerinden ve arabadan kopmaya çalıştılar, aracın sol ön tekeri havaya kalktı. Araba son nefesini veren koca bir yaratık gibi diğer tekerlerin üzerine abanarak kontrolden çıkıp taklalar atmaya başladı. Tutuşan atlar, arabadan ayrılarak çığıllıklar içinde iki ayrı yöne doğru koşturmaya başladı. Gece, meşale gibi tutuşmuş koşan iki beygir dışında hiçbir şeyi vurgulamıyordu. Âlimler kıyametin başlangıcı için bir tasviri yüz yıl düşünse de bu anı tahayyül edemezlerdi.

Çimenlerin üstüne yuvarlanan araba üstündekileri savurdu. Mikael oturduğu sürücü taburesinden havalanarak iman tahtasıyla çenesinin üstüne düştü. Çakıllı toprakta etleri sıyrılarak sürüklenmeye başladı. O sırada Rose ve Filip'i havada gördü. Bir kayaya çarparak durdu. Bilinci aklından uzaklaşıyordu. Öleceğini düşündü, ölmeyi istedi ama bunu yapamayacağını biliyordu. Rose ve Fi-

lip'in hatıraları ıssızlaşan zihninde iki abide gibi berraktı. Düştüğü yerden can havliyle onlara seslendi, sesi gittikçe zayıfladı. "Roseee!" diye son takatiyle bağırdı.

"Buradayım!" Rose'un sesi birkaç metre uzağından gelmişti. Kanlar içinde olduğu sesinden bile anlaşılıyordu. "Filip! Filip neredesin?!" diye bağırdı Rose. "Filip!!" Mikael bağırmaaya çalıştı ama berelenen iman tahtası ona daha fazla müsaade etmedi, çarptığı sert toprak adeta gırtlığına dolmuştu, nefes alamıyordu. Atlar iki uğursuz kandil gibi etleri yanarak ovada uzaklaşmaktaydı. Mikael yumruk yaptığı kan içindeki sol elini göğsünün ortasına vurdu. "Filip!" Sesi bu rakımsız yoklukta çınladı, hemen ardından çocuğun ağlaması duyuldu. Rahatladılar, sadece bir anlığına.

Bir gürültüyle çocuk dahil her şey yeniden sustu. Bir uğultu herkesi esir aldı. Mikael yerinden kalkmaya çalışırken üstlerine cıva gibi akan ağırlığı fark etti. Ayağına kalkmaya çalıştı ama başaramadı. Arabaya baktı. Kırılmış üç tekerleğinin üstünde duran, nicedir yanlarında sürükledikleri saman balyasını gördü. Şüpheyeye düşmesiyle emin olması aynı anda oldu. Sürünerek az ilerisine düşen meşalesine uzandı. Rabb'in verdiği son kuvvetle meşaleyi saman balyasına doğru fırlattı. Gaz yağına bulanmış meşale, rüzgârı ısıklıyarak samanların üstüne düştü. Saman balyası anormal bir şekilde aniden harladı. Balyanın içinden duyulabilecek en uğursuz çığlıklar kulak zarlarını patlatacak bir şiddetle ovaya yayıldı. Çığlıkların dehşetiyle vücudu zemine yapıştı, sonra yavaş yavaş gevşedi. Mikael üstündeki ağırlığın kalkmaya başladığını fark etti. Yavaşça ayağına kalktı ve sonra son takatini de yitirdiğini fark edip olduğu yere yaşlı bir meşe ağacı gibi yığıldı. Cırcır böcekleri aniden yeniden ötmeye başladılar. Rose kucağında oğluyula bağır çağır Mikael'in yanına gelmeye çalışıyordu.

Atlar ise örülü saçlarıyla etleri yanarken ovada ömürlerinin son deparını atmaktalardı. Yolun sonundaki dört yolda ateş başında oturan nöbetteki yeniçeriler onlara hızla yaklaşan iki alev topu gördü. Erbaşlardan bir tanesi korku içinde besmele çekerek uzun mızrağını çıkartıp ardını yere sapladı, sivri ucunu gelenlere doğrulttu. Atlardan biri son hızla koşarak mızrağa saplandı, mızrak göğüs kafesini kırarak hayvanın iç organlarından geçti, at son nefesinde berbat bir çığlık attı ve mızrağa yaslanarak şaha kalkmış bir şekilde ruhunu teslim etti. Diğer at da tükenerek büyük bir gürültüyle yana düştü, eti yanarken bacakları son kez çırpındı ve aniden öldü.

Yeniçeriler önlerindeki ovada yankılanan Mikael ve ailesinin yanına gidip vakanın detaylarını istediler. Başlarındaki subaşı vakanın detaylı betimini ulak mühürlü bir mektup ile Konstantiniyye'ye gönderdi. Şifreli mektup, üstündeki Gaybî Hadiseler Teşkilatı mühründen dolayı memurlar tarafından açılmadan okuma yazması olan bir idam mahkumuna ezberletildi, mektup üç şahidin gözleri önünde yakıldı. İdam mahkumu gözleri kapalı bir şekilde sarayın altındaki tünellerden geçirilip teşkilat binasına götürüldü. Karşısına geldiği altın maskeli adam mahkumun ezberlediği şifreyi kayda geçirdi, ardından idamını beş gün erteleyen bir yazıyı ilgili görevlilere verilmek üzere eline verdi. Mahkum gözleri tekrar bağlanıp odadan çıkartılırken altın maskeli, siyah cübbeli adam gelen mektubun deşifresini yanibaşındaki yığınımın en tepesine yerleştirdi.

Haber sadrazama, sadrazamdan Padişah Efendimiz'e ulaştı. Sultan sadrazama emri verdi, sarayda bir asker koşarak bahçede bekleyen kara cübbeli dört atlıya ulaştı, Sultan'ın tuğrasıyla mühürlü emri onlara verdi. Saray'ın haşmetli dış kapısı açıldı, atlılar Makedonya'ya doğru atlarını sürmeye başladılar.

Böşüm

yokluğun
ortasındaki ev

Bütün bu olanlardan yıllar evveli, Konstantiniyye. Galata'daki evinden üstüne sinmiş olan yazmalardaki küfün ve kaynayan sülfürün kokusu tenini hâlâ terk etmemiştir. Bu sebepten buraya gelinceye kadar atlı araba dâhil bindiği tüm umumi araçlardan defedildi. Bunda kusurun büyük kısmı sülfürün o berbat kokusunda olduğu hâlde ahalide yaydığı kötü şöhretin payı da azımsanacak gibi değildi. Lakin bunu göze almıştı. Simyacılığın birinci kuralı buydu. Bu ilimle uğraşan bütün insanlar bilir ki kainattan bir şey almak için aynı değerde bir şey vermen gerekir. Buna takas kuralı denir. Kainatın bütün kanunu bu tabiat üstüne oturmuştur. Aksaray'da hiçliğin ortasındaki atölyesine giden Mustafa, iki bin yıldır bütün ilmin peşinden koştuğu en büyük formülün peşindeydi. Bakırdan altın yapmak, bir ölüye can vermekten sonra ilmin ulaşabileceği en lanetli ve en büyük amaçtı. Buna ulaşmak için bütün ahaliden soyutlanıp kendini kainatta bir toz parçası gibi kaybetmek, çoktan göze aldığı bir kayıptı.

Şehir kalabalığıyla bir ten gibi üstünden sıyrılırken kıyafetlerini kokladı. Ömrü bir lağım gibi üstüne bulaşmıştı. Güzel bir koku değildi bu. İnat etmek, kaybetmek, kokmak, zayıflamak, saçlarının aklaşması...

Zaman; Mustafa'nın omuzlarına çıkmış, onu yere düşürmeye çalışan bir yaratık gibi hırpalıyordu. Başaracağına olan imanı, bu zavallı vücudunda gitgide bir ihtiyarın deliliği gibi durmaya başlamıştı. Bıçkın hali, ahalinin gözünde acınacak bir düşküne dönüşmüş, ardından yanına yaklaşılmayacak bir meczuba evrilmişti. "Bu iki risale kapağı açmamış güruh bana artık sıçan gibi bakıyor." diye düşündü. Her zaman diğerlerini hakir görmüştü ama içinde bir yerlerde diğerlerinin fark ettiği bir şeyi fark edememiş, dışlanmış biri gibi hissediyordu. Sinirlendiğini sıktığı dişlerinden fark etti. Lakin ayaklarının ağrısı sebebiyle dünyadan o kadar kopmuştu ki bu nefretin kıvılcımı o an közlenmedi, uçurumdan aşağı düşen bir yaprak gibi ruhundaki koca bir boşluğun içinde kayboldu.

Yol boyunca her yalnız insan gibi geçmişi düşündü. Zaman, yere saçılmış bir deste gibi birbirine girmişti. Horhor'da bin bir mücadele ile anasından yadigar evinin tapusunu masaya koyup o papirüsleri alalı kaç sene geçmişti? Bir yıl? On yıl? Onu okumak için kaç yıl uğramıştı? Peki bu beyhude çabayı ne zaman bıraktı? Hepsi bir sis bulutunun arkasında saklanmış kule burçları gibi solgundu. Hatıraların uçlarını görüyor ama hangi tepede olduğunu kestiremiyordu. "Belki de kimseyle konuşmadığımdan" diye düşündü. "Kimseye anlatmadığın anıların belki de hiç yaşanmamış sayılır." Artık bazı yaşadıklarının gerçekliğinden şüphe etmeye başlamıştı. Allah, Mustafa'yı çetele defterinden bir israf sayıp silmeye başlamıştı belki de. Yalnızlık her zihni bir kedi gibi ufak ufak yer. Oynayarak, beğenmeden, nimete eziyet ederek.

Etrafına baktı, arnavut kaldırımlı yolda gelen geçen yoktu. Bir araba daha beklemektense yürümeyi tercih etti. Gece, yol boyunca büyüyerek dünyayı yuttu.

Şehrin dışına çıktıkça yol kenarlarına asılı kandiller seyrekleşti ve bir süre sonra yolu terk etti. Dolunayın aydınlatığı kel toprak, yan-

larından fıskırmış çalılardan rüzgarda sallanan gölgeleri tarafından okşanıyordu. Mustafa loş gecenin içinde başı eğik yürürken hayvan izlerini fark etti. Tilkiler meraklı kuyruklarıyla köye doğru seğırtmişlerdi, heyecanları izlerin aralıklarından belliydi, “Şimdiye kümesleri yoklamaya başlamışlardır” diye düşündü. Yola devam etti. Birkaç dakika sonra uzaklardan bir tavuğun gırtlaklanırkenki çığlıklarını duydu. Bir süre sonra sesler kesildi, küçük sivri dişler tavuğu hayattan kopartarak telaşla yeneceği kuytuca taşımaya başlamıştı.

Mustafa, Dünya’da iki çeşit varlık var diye düşündü; tilkiler, tavuklar. Tanrı birinin dışını diğerine geçirirken, ötekini sınırsız bir çoğalmayla lanetlemişti. Birbirlerini yeryüzünden silemeyecek sonsuz bir döngü içinde açlık ya da öldürmek, ölmek ya da üremekle lanetlenmişlerdi. Ne kadar uğraşırlarsa uğraşsınlar, tilkiler hem öldürüp hem sonunda yine aç kalacak, tavuklar hem ölüp hem de gırtlaklandığı güne kadar göt deliklerinden büyük yumurtaları dünyaya getirmek zorunda kalacaklardı. Mustafa bunu düşünürken tilki bir yerlerde dişleri arasındaki kanı yalıyor, tavuk son kalan bilinciyle kurtulacakmış gibi sol bacağına kıpırdatmaya çalışıyordu.

Yürümeye devam etti. Toprak yol, köye yarım saat kala çatalanarak ikiye bölündü. Köye giden kısmı teker izleriyle dolu ve otlardan arındırılmışken, Mustafa’nın girdiği ince sapak, unutulmuş bir ceset gibi uzamış otlar ve doğa tarafından yutulmak üzereydi. Bu Mustafa’nın hiçbir vakit umurunda olmadı, hatta işine bile gelmekteydi, eviyle yabancıların bitmez meraklarının arasında bir engel daha eklenmişti. Gömleğinin koluyla otları iterek evine giden perişan patikaya girdi. Çıktığı ıraz tepenin orta yerinde duran kerpiçten evine baktı. Üstünde durduğu tepenin az ilerisinde, yakındaki köyün ektiği tarlalar nadasa yatırılmış, sonsuza uzanıyordu. Tarlanın orta yerindeki incir ağacı çarpınan yapraklarıyla fısıldayarak bir türkü söylemekteydi.

Evin sol tarafındaki diğerk tepenin başladığı ve Mustafa'nın arazisinin bittiği yerde ise tek tük kandil ışıklarıyla en yakındaki köy gözükmekteydi. Mustafa köylülerin kendi arazisine kuyu bile açmasına izin vermemişti. Kimsenin yanına yaklaşmasına sebep vermek istemiyordu. Hele bu meraklı taşralıların bakışlarına karşı içten bir nefret duymaktaydı. Onlarla her göz göze geldiğinde hemen muhabbete girip hayatından bilgi kırıntıları toplamak için açtıkları ağızlarını sert bakışlarıyla tersleyerek kapatıyordu. Ondan nefret mi ediyorlardı? Varsın etsinler, Mustafa bundan hoşnuttu. Arada köye erzak satmaya gelen tüccarları bile arazisine sokmaz, toprak yolun sapağında karşılayarak ihtiyaçlarını satın alır ve alışverişini yaptıktan sonra onların uzaklaştıklarına emin olana kadar arkalarından bakardı.

Mustafa'nın diğerk insanlardan bunca nefreti onun hakkında uğursuz dedikoduların yolunu açtı. Köylünün kimisi onun çocukları yediğini söyledi, kimisi büyücü olduğunu, kimisi hayvan kanı içtiğini... Mustafa onu deliğinden çıkartmak için uydurulan bu dedikoduları duysa da sessiz kaldı, bu sessizlik köylülerin yüreklerine meraklarından çok daha büyük bir korku yerleştirdi. Kendi anlattıkları hurafelere kendi inanan insanlar her gün evden daha fazla uzaklaştı. Onların korkusu bir insan olsa simyacı ona sıkı sıkı sarılırdı.

Eve yaklaştığında yıkık verandada bir hareketlilik fark etti. Endişe ve kızgınlıkla vücudunu öne vererek adımlarını hızlandırdı. Hışırtının geldiği yere kafasını çevirdi, karanlığın içinden ay ışığını yutmuş iki cam bilye gibi pırıl pırıl parlayan iki gözün ona baktığını gördü. Az önce tavukları gırtlaklayan tilkiydi bu. Doğa, evinin ıssızlığını fark etmiş ve yokluğunda kendi kuytusunu oraya yönlendirmişti. Tilki telaşla tavuğun cesedini boynundan kaptığı gibi çalıların arasından kayboldu.